

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Višje, nižje rase

V rasni teoriji se nahaja predpostavka, da so gotovi deli ene in iste nacije rasno manj, drugi pa več vredni. Razumljivo, da izvajajo ponekod iz te teze različno družbino vrednost teh rasno različnih slojev in jim dodeljuje različno, t. j. vladajočo ali podrejeno slogo v družbi. — Dognanje, da ljudje niso enako vredni, smatrajo za najvažnejšo zahtevo našega pogleda na svet. Antropolog Weinert pravi: »Naš nemški narod sestoji iz različnih ras, a te rase imajo razne telesne in duševne lastnosti, ki imajo različno vrednost za narodno celino.«

Kot prvi fizični rasni kriterij figura indeks glave. Ta antropološki pojem označuje odnos širine glave napram njeni dolžini. Ako se dolžina glave označi s 100, tedaj mora biti širina $\frac{1}{4}$ ali $\frac{75}{100}$ stotkov te dolžine, oziroma nekaj več ali manj od $\frac{1}{4}$. Glava s širino (indeksom) 75—80 je srednja ali mezokefalna. Ako je širina manjša od 75 in glava napram temu ožja in daljša, tedaj gre za dolgočlavo, ozkoglavca ali za dolhokefalno, s širino nad 80 do 90 so širokoglavci ali brahikefali.

Oblika glave naj pokaže kulturno vrednost rase. Samo dolgoglavci so umni in kulturno ustvarjalni. Širokoglavci z indeksom nad 80 so najnesposobnejši in najnevarnejši elementi človeštva. A tukaj trči rasna teorija na protidokaz, da so v vsaki rasi in v vsakem narodu zastopane vse lobanjske oblike. Pri sodobnih Nemcih je 16% dolhokefalov, 41% mezokefalov in 41% brahikefalov, pri Francozih 14, 41, 45, pri Kitajcih 25, 42, 33, pri Indijancih 17, 43, 40, pri Eskimih 86, 9, 5, pri Črnih 56, 38, 6.

Največ dolgoglavcih je torej med primitivnimi narodi, ne pa v nordijskih »tvorcih in nosilcih kulture«. Dolga in široka oblika glave ni torej specifična rasna ali kulturna lastnost, ampak obča lastnost človeštva, oziroma lastnost vsega organskega sveta, kar je bilo že večkrat znanstveno dognano.

Zatrjujejo, da so veliki možje dolgoglavci. Kaj pa genijalni Sokrat? Ta bi moral biti po rasni teoriji največji kreten in idiot. Filozof Kanti je bil širokoglavec z indeksom 85,5 in poleg tega še nizke rasti. Leibnitz je dosegel 90,3, Schopenhauer, Goethe, Laplace, Voltaire, Beethoven so bili širokoglavci.

Kaj pa rasti, ki je tudi vključena v rasno teorijo? Visoki stas karakterizira umno sposobne rase, široki in kratki nekulturnost. To tezo oslanjajo rasisti na vladajoče sloje, ki so bili vedno in povsod višje rasti od nižjih slojev, prav tako tudi da je mestno prebivalstvo višje od podeželskega.

Najvišji pa so — Črnci, ki imajo tudi pretežen odstotek (56%) dolgoglavcih. Iz tega sledi, da bi morali ti vladati človeštvo. Japonci so nižji in širokoglavci. Razen tega obstojijo številne kulturne razlike med njihovimi rasni pripadniki po azijskem kontinentu in otokih: Kitajci, Jakutci i. dr.

Taka zbirka nastane, če se smatra rast kot urejena in nepremeljiva rasna veličina, dočim je le rezultanta družbinih pogojev, načina dela, hrane, življenja, podnebnja, za kar zopet obstoji polno dokazov.

Visoka rast kulturnih in vladajočih slojev ni torej znak pripadnosti drugi rasi, niti vzrok njih kulturne delavnosti. Njihova rast je obratno posledica njih kulture in načina življenja. Antropologija je znanstveno dokazala tudi razredne vzroke antropoloških razlik in postavila specifično »antropologijo neposredujočih raz-

Pohod na Dunaj so odgodili za nedoločen čas

Novo nar. soc. ilegalno vodstvo v Gradcu, ki razpolaga z ogromnimi vsotami — Kapetan Leopold postane Hitlerjev svetovalec — Diplomatične akcije na črti London—Pariz—Rim

DR. SCHUSCHNIGG

DUNAJ, 2. marca. Dočim je v samem Dunaju nastopilo zatiranje in pomirjenje, se v raznih pokrajnah duhovi še niso pomirili. Da bi dvignili razpoloženje množice, je sklenilo vodstvo domovinske fronte, da priredi skozi tri tedne pod geslom »S Schuschniggom za domovino« okoli 3000 manifestacij in zborovanj po vsej Avstriji. Bo to največja zborovalna kampanja v povojni Avstriji. Obrambne sile republike čuvajo red in mir v zemlji pod geslom »Avstrija Avstrijem«. Izredni ukrepi avstrijske vlade so znatno vplivali na odločitev avstrijskih narodnih socialistov glede pohoda na Dunaj, o katerem je mogoče že sedaj trditi, da je odgoden za nedoločen čas. Za zasluge za preprečevanje velike nevarnosti, ki je pretila Avstriji te dni od strani narodnih socialistov, je odklical dr. Schuschnigg državnega tajnika ministrstva za javno varnost dr. Skubla z velikim križem za državljanske zasluge. Doznava se, da posveča zvezna vlada na Dunaju posebno pozornost novemu ilegalnemu vodstvu narodne socialistične stranke v Avstriji, ki ima svoj sedež v Gradcu, od koder

vodi vse ilegalne akcije narodnih socialistov, ki se nadaljujejo navzlic novemu sporazumu med Avstrijo in Nemčijo. Ta novi ilegalni odbor razpolaga z velikimi vsotami denarja, ki prihajajo iz rajha. Na Dunaj sta prispela sedaj tudi bivša voditelja ilegalnega narodno socialističnega pokreta dr. Taws in kapetan Leopold, ki sta bila nedavno amnestirana. Na kolo dvoru so jim narodni socialisti priredili burne ovacije. Doznava se, da se bo kapetan Leopold vrnil v Nemčijo, kjer bo prevzel mesto svetovaleca kancelarja Hitlerja. V avstrijskih narodno socialističnih krogih zatrjujejo, da pride na mesto kapetana Leopolda, ki bo svoj štab prenesel v Nemčijo, Hans Klausner, rodom iz Koroške.

LONDON, 2. marca. V zvezi z avstrijskimi dogodki in stalno napetostjo se sedaj nudi vpogled v diplomatično igro med Londonom, Parizom in Rimom, da se reši samostojnost Avstrije. Diplomacija Velike Britanije in Francije si prizadeva, da pridobi Mussolinija za to, da pod pogojem večjega denarnega posojila zajamči neodvisnost Avstrije. Chamberlain si še ni na čistem, v koliko bi mogel ustreči francoskim zahtevam, da se Nemčija odvrne od Srednje Evrope. Prvi korak v tej smeri bi bil, da se pridobi Nemčija za pakt štirih. Na ta način bi bila možna pomoč Avstriji, ker drugače to ni mogoče. Chamberlain je izjavil v spodnji zbornici, da onemogočajo berhtesgadenski razgovori direktno pomoč Avstriji od strani Velike Britanije, ker ni bila s tem kršena nobena pogodba. Vsa akcija gre za tem, da se z britansko pomočjo ustvari samostojnost Avstrije za ceno majhne oddaljitve Berlina od Rima.

Duh balkanskega edinstva: Stojadinovičeva izjava v Sofiji

SOFIJA, 2. marca. Predsednik jugoslovenske vlade dr. Stojadinović se je po prihodu v Sofijo v spremstvu predsednika bolgarske vlade dr. Kjuzevanova pomudil še pol ure na sofijski postaji, nakar je nadaljeval vožnjo proti jugoslovenski meji. V dvorni čakalnici je dr. Stojadinović prejel tudi zastopnike bolgarskega časopisa, ki jim je izjavil sledeče: »Srečen sem, ker sem se mogel sestati s svojim prijateljem predsednikom ministrskega sveta dr. Kjuzevanovim. Med potovanjem sva prav podrob-

MOSKVA, 2. marca. Po poročilih sovjetskih listov je bilo v zadnjem febru-

redov. Tajna rasti vladajočih slojev je torej njihova nedelavnost in ne mogoče primes nordijske krvi. Je samo neka okolnost, ki jim je omogočila neledelavnost, ampak tudi izkoriščanje drugih razredov.

Izvestni realni rasisti so začeli opuščati to vodeno teorijo in se zavzemati za neko odrejeno kombinacijo več lastnosti na neki osebi ali rasi, n. pr.: Dolga glava s plavimi očmi in svetlo kožo, dolga glava s črnimi očmi in črno poltjo itd. A tudi tukaj so zašli v slepo ulico in protislovja. Eno od teh se glasi: Po logiki rasne

teorije morajo rasni teoretiki prenesti svojo tezo tudi na lastnosti nosa, rok, nog in reči, da zavisita kultura in zgodovina človeštva od dolžine in širine nosa, zob, nog itd.

Rasizem ne uvidi, da ne gre danes za obliko glave in stil kulture, nego za obstanek kulture in življenje človeštva, za hitro reševanje in umevanje njegovih vsestransko uzakonjenih pravic. Teorije in njeni pristaši, ki to prezirajo in nadomeščajo z metafiziko, ne storijo svojih rasi usluge, ampak jo vodijo v zablodo in pogubo.

Politična obzore

Debata v skupščini

Včeraj se je nadaljevala v skupščini proračunska razprava o proračunu finančnega ministrstva, ki izkazuje 935 milijonov din izdatkov, kar je 90 milijonov din več kakor letos. Od izdatkov gre 98 milijonov din za pokojnine. K debati se je že dopoldne oglasilo 9 govornikov, med drugim tudi narodni poslanec dr. Jančič, ki se je pritoževal proti načinu predpisovanja zgradarine in pridobnine ter sploh proti načinu izterjevanja davkov in odplačil po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov. Svoja izvajanja je podprl s konkretnimi primeri in je zahteval tudi zvišanje prejemkov za državne uslužbence, zlasti upokojeince. Njegov predlog od 1. julija 1937 za zvišanje prejemkov državnih in samoupravnih uslužbencev ter upokojeincev naj se v zvezi s tem izroči finančnemu odboru. Narodni poslanec K. Doberšek pa je omenjal veliko škodo prebivalstva v dravogradskem in slovenjegraškem srezu v letu 1919. To škodo nad 8 milijonov din bi morali sedaj prebivalstvu povrniti in je odbor za vojne oškodovance v Mariboru pristojnim inštancam že predložil izčrpno spomenico.

Senator Hadžihasanović v Turčijo

Iz Sarajeva poročajo, da se je omenjeni g. senator podal za krajši presledek v Turčijo. Njegova pot je privatnega značaja.

Dragoljub Jovanović se je vrnil

Voditelj levičarskih zemljoradnikov dr. Dragoljub Jovanović, o katerem so nekateri listi vedeli poročati, da je obiskal tudi republikansko Španijo ter da je celo govoril v barcelonskem radiju in v španskem parlamentu, se je sedaj vrnil v Jugoslavijo in se je najprej ustavil v Zagrebu, kjer je delj časa konferiral z dr. Mačkom.

Občinske volitve v Ljutomerškem srezu

Ni še dolgo tega, kar so mimle volitve v Ljutomeru, ki nam bodo ostale v živem spominu. V našem srezu smo pač srečni, stalno volimo. Enkrat v Križevcih, drugič v Veržaju, tretjič v Ceznajevcih, četrtič v Ljutomeru, zopet v Veržaju in slednjič v Štrigovi. Tako nekako so razvrščene te volitve, da lahko mirno sledimo ter opazujemo, nato zopet druge itd. Vse to je prišlo do tega, da ni zanimanja pri volilcih v občinah Veržej (ki ima sedaj v dobi enega in pol leta tretje volitve radi komasacije). Veržejčani pa so ponosni na to, saj vsa ožja domovina čita rezultate volitev, končno pa bodo vendar po teh komasacijah prišli do idealno gospodarsko zgrajene občine, ki je vedno manjša. 27. marca imamo volitve v Veržaju, Razkrižju in Štrigovi. V teh občinah bodo vložene liste JRZ, katere pristaši so tudi h komasaciji največ pripomogli, dočim opozicija ne bo vložila svojih list, ker tudi ni sodelovala pri predlogih za komasacije.

Izključen

Na seji vodstva združene opozicije za vrbasko banovino je bil izključen iz članstva UO (udružene opozicije) g. Miloš Šljivanač, predsednik občine v Kadijini Vodi v hanjaškem srezu, ker je ob senatorskih volitvah glasoval za listo JRZ.

Pabečki

Bivša SLS

V »Braniku« št. 3 beremo: »Bivša SLS je prenesla vse notranje politične spremembe, vse taktične poteze svojih lastnih voditeljev ter ostala kompaktna tudi še po 6. I. 1929, čeprav vsaj pravno ni več obstojala. Ko pa je prišla na krmilo vlada dr. Milana Stojadinovića, je pričela likvidacija te bivše najjačje slovenske politične stranke iz nje same. Pretežni del bivše SLS z vsemi njenimi vidnimi in borbenimi voditelji se je pridružil Jugoslovanski Radikalni Zajemnici ter pristal na njen do skrajnosti unitaristični, jugoslovanski program. Upravičeno bi bili mi, jugoslovanski nacionalisti, ki stojimo daleč proč od političnih partij, njih delovanja in izživljanja, lahko veseli in ponosni vsled tega razvoja, saj znači ta preokret večine bivše SLS in skoraj vseli njenih voditeljev priznanje, da je pravilna le naša unitaristična miselnost in da je vsako povdaranje plemenskih, kaj šele verskih gesel v naši skupni državi neumestno in škodljivo. JRZ podčrtava stalno in z vso oostrostjo svoj unitaristični program, svojo tezo o enotnosti jugoslovenskega naroda ter svojo borbo proti plemenskemu separatizmu, ki se izraža v trojstvu treh jugoslovanskih narodov. Želimo in upamo, da bo JRZ pod vodstvom svojih preizkušenih unitarističnih voditeljev zlomila polagoma tudi še zadnje sledove verskih in političnih dogem, ki so še danes merodajne za naš katoliški tisk in se bo tudi ta tisk iskreno pridružil propovedovanju onega jugoslovenskega unitarizma, ki je celokupni JRZ tako svet.«

Še Kurent...

Celjska »Nova doba« piše v št. 9: »Občinske volitve povzročajo bolj in bolj skrb našim klerikalcem. Ne gre že toliko za strah, da bi občina Marija-Laško prišla v nasprotno roko, saj so tej ubogi mestni občini, ki je imela površine 130 ha, pridružili kmečko občino s površino 5026 ha in k 1081 mestnim prebivalcem dali 3519 kmečkih prebivalcev, s tem je pač zmaga sigurna, saj je uživala marijagraška občina sloves 100-odstotne klerikalne trdnjave. Ne gre torej za zmago, marveč za osebnost in neomejeno klerikalno gospostvo nad nacionalnim meščanom. Zato tvori vprašanje porazdelitve mandator med mestom in kmečko okolico eno najhujših točk. Dočim novopečeni mestni klerikalci prav previdno tipajo okrog sebe in premišlujejo, kako bi rešili svoj čolnček ali pa vsaj spravili svoje osebe tudi v novi občinski odbor, mešetarijo toplokrvni klerikalci neženirano za ta mesta. Preteklo nedeljo je bil volilni sestanek v farovžu, kjer pa ni prišlo do sporazuma in so se debate nadaljevale še po cestah ter popoldne v hotelu. V ponedeljek 21. t. m. pa je sklicala krajevna organizacija JRZ sestanek v kaplaniji. Bogve, ali je kaplanija zavzela drugo taktiko nego farovž, ali ji ni farovž premalo veren? — Pokazalo se je, da je vpliv kaplanije vendarle močnejši in njena avtoriteta bolj spoštovana, kakor pa farovška. Prišlo je gladko do sporazuma. Za nosilca liste čiste JRZ je določen dosedani marijagraški župan Hrastnik, p. d. Jajčnik, njegov namestnik bo Ivan Deželak, torej naš podžupan. Razen njega pa dobi naše mesto v občinskem odboru še pet zastopnikov, ki so vsi prav tako odlični, kakor je odličen bodoči podžupan in to so: kaplan Bratuša, upokojeni sprevodnik Urankar, mizar Hrastelj, upokojeni računski častnik Pavlinič in advokat dr. Flego. Močna bo torej naša delegacija v občinskem odboru in mirno lahko meščani zaspimo, ker se nam ni batj za bodočnost našega mesta. — Na drugi strani pa se pripravljajo še ena lista, ki jo bosta vodila gg. tovarnar Gerkman in Trop ml. Sedanji župan g. Trop st. je namreč že utrujen od težkega sedenja na županskem stolu in hoče prepustiti mesto svojemu g. sinu, ki se je pred kratkim vrnil poln svetovnih izkušenj z daljnih prekomorskih potovanj. Mnenja smo, da tudi ta izbira ni slaba in da homo tudi pod tem vodstvom Laščani prav lahko spali. Še g. Kurent bi rad prišel v občinski odbor in se sklicuje na to, da so letos volitve v onem mesecu, ko ima g. Kurent svoj god. To bo še smeha in zabave!«

Domači razgledi

Rast Tezna

Prebivalstvo se je po preobratu pomnožilo štirikratno — Se vedno 44% železničarjev — Nobenega kmeta

Tezno, katerega prvo naselje zasledimo nekako pred 100 leti, ni imelo v predvojnem času nobenih razvojnih pogojev, saj je šlo leta 1890 komaj 30 hišnih števil. Porast prebivalstva se je pričel šele po preobratu, ko so privabile razne tovarne radi nerentabilnosti kmečkih gospodarstev mnogo kmečkega delavstva. Leta 1921 je bilo na Teznem nekaj nad 700 duš, posestniki pa večinoma železničarji. **Že takrat pa ni bilo nobenega kmeta**, kar smo si takrat težko tolnačili. Ogromen porast prebivalstva zasledujemo do leta 1936, ko se je dvignilo število na 2100 duš in to v bivših samostojnih mejah. Če prištejemo prebivalce Sp. Dobrave, ki spadajo naravnim potom k nam, šteje Tezno danes gotovo nad 3000 prebivalcev. Zanimivo je, da so med hišnimi lastniki še vedno

v večini železničarji s 44% in je le 20% industrijskih delavcev.

Gradbena podjetnost je zadnja leta precej popustila. Ovirali so jo strožji gradbeni predpisi in cene stavbišč. Tembolj se je širila naselbina Sp. Dobrava — Abesinja — na vzhodnem koncu Tezna na obeh straneh Ptuijske ceste, ki spada pod upravno občino Hoče, kjer je zrastle poleg lesenih barak in zbitih koč iz ilovke precej lično zgrajenih hiše trgovcev in obrtnikov.

Bodočnost Tezna? Izgradilo in uredilo se bo na sedanjem vežbališču moderno letališče, padle bodo stoletne lipe v znamenju napredka in zahtevam časa. V zameno za lipov drevored pa dobimo od letališča krasno novo cesto, ki bo vodila naravnost na postajališče. Vse to pa je pesem bodočnosti...

Akcija za graditev nove pohorske železnice

poteka povsem zadovoljivo in je že podpisana cela vrsta novih deležev, in sicer iz Maribora, pa tudi iz drugih delov naše širše domovine. Na razna vprašanja je treba pojasniti, da pri podpisu deležev ne obstoja večkratno jamstvo in tudi ni nikdo prisiljen, da jamči za nadaljnje vzdrževanje železnice. Poslovanje večinoma vseh gorskih železnic, ki so bile zgrajene na zadržni podlagi, poteka skoro v vseh slučajih tako, da dobijo zadrugarji slejkoprej svoje deleže nazaj, ker so v mnogih slučajih skoro vse gorske železnice prešle v posest občine, ali pa se ustanovi posebni konzorcij, ki potem zadrugarje izplača. Ker je tudi frekvenca v prvih letih zelo velika, lahko zadruga iz lastnih sredstev zado-

voli morebitni želji zadrugarjev, po izplačilu deležev.

Kakor poroča finančno ministrstvo se je carina za potrebnost žičnih železnic, zlasti jeklene žice in drugih sestavnih delov, ki se morajo uvažati iz inozemstva, uknila in se bodo tako stroški za graditev pohorske železnice znižali za okoli 500.000 dinarjev.

Zaenkrat se deleži samo podpisujejo, ne pa vplačujejo, ker se bodo podpisani deleži inkasirali šele na dan pričetka gradbenih del. Zadruga »Pohorska železnica« poziva vse, da se udeležijo prekoristne akcije. Rok za podpisovanje deležev je podaljšan do 31. marca 1938 in se bo akcija ta dan definitivno zaključila.

Sportno gibanje

V nedeljo pričetek prvenstvenega nogometnega tekmovanja

Cudna afera: Kateri klub prav za prav...

V smislu sklep. LNP se prične v nedeljo 6. marca prvenstveno tekmovanje v mariborski skupini LNP, in sicer se bo odigrala prva kvalifikacijska tekma med drugim klubom iz celjsko-trboveljske skupine in tretjim iz mariborske skupine, to je ISSK Mariborom. Kateri je prav za prav drugi celjski klub, se ne ve. Po sedanjem stanju so Atletiki na drugem mestu. V nedeljo bi se moral odigrati ostanek prvenstvene tekme med Atletiki in trbovelskim Amaterjem, in sicer 55 minut, ker je bila prvenstvena tekma, ki se je odigrala v jeseni v Trbovljah, prekinjena. Ta podaljšek bi se moral po nalogu LNP odigrati v Celju. Toda tekma se ni vršila, ker je mestna policija v Celju iz razlogov javnega mira

in reda to tekmo prepovedala. Kaj sedaj? Trenutno ne vemo, proti komu bo ISSK Maribor v nedeljo nastopil. Kdo je sedaj drugi klub celjsko-trboveljske skupine LNP. Atletiki ali Amater? To vprašanje se bo moralo rešiti najbrže pri zeleni mizi in smo zares radovedni, kako se bo ta afera končala.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo bo v nedeljo 6. t. m. Razpored obsega naslednje tekme: V Ljubljani SK Ljubljana:Concordia, v Beogradu Jedinstvo:Gradjanski in BSK:Hajduk, v Sarajevu Slavija:Jugoslavija in v Zagrebu Hašk:Bask.

Tenški srednjeevropski pokal za dame. V Beogradu je bilo svečano žrebanje

za letošnje tekmovanje za srednjeevropski pokal za dame, ki ga je, kakor znano, poklonila Nj. Vel. kraljica Marija. Izžreban je bil naslednji vrstni red: 1. Madžarska, 2. Italija, 3. Avstrija, 4. Češkoslovaška, 5. Jugoslavija, 6. Poljska. V prvem kolu ne bo treba Madžarski in Poljski igrati, igrala pa bo Italija proti Avstriji, zmagovalci med obema pa z Madžarsko, v spodnji polovici pa Češkoslovaška proti Jugoslaviji in zmagovalci med dvema proti Poljski

Razne vesti

1873 slušatelj je bilo na ljubljanski univerzi ob koncu zim. semestra 1937/38. **D'Annunzio je umrl!** Včeraj je umrl v Rimu D'Annunzio v 75. letu starosti. V Italiji je znan predvsem kot pesnik in dramatik, dočim se po vojni ni več udeleževal javnega življenja izvzemši reško ekspedicijo in nekatere druge pobude, o katerih so po Italiji mnogo šušljali in govorili.

Gospodarske beležke

Tržne cene na mariborskem trgu. Zelenjava: krompir 0,75 do 1 din za kg (merica 5 do 6 din), čebula 3 do 4, česen 5 do 8, kisle zelje kg 5 din, kislja repa 2 din, karfiola komad 2 do 10, glavna solata komad 2 din, dalmatinska solata kg 8 do 10, radič kg 10 do 12. Sadje: jabolke kg 3 do 7, hruške kg 5, suhe slive 10 do 14, celi orehi 6, luščeni orehi 20. Žita: pšenica liter 1,75 do 2 din, rž 1,75 do 2, ječmen 1,50 do 1,75, koruza 1,25 do 1,50, oves 1 do 1,25, prosa 1,50 do 1,75, ajda 1 do 1,25, proseno pšeno 3 do 4, ajdovo pšeno 4 do 5, fižol 1,50 do 2,50. Mlečni izdelki: smetana liter 10 din, mleko 1,50 do 2, surovo maslo kg 24, čajno maslo 28 do 32, domači sir 8 do 10, jajca komad 0,50 do 0,75, kuhano maslo kg 28 din. Perutnina: kokoši komad 20 do 25, par piščancev 28 do 65, gosi komad 40 do 45, purani 40 do 65, race 10 do 25, domači zajci 8 do 20.

Iz Dravograda

Delokrog carinarnice v Dravogradu-Mezi je razširjen tako, da bo opravljala carinsko službo tudi za bombažno predivo.

Radio

Radio - Ljubljana

Sreda, dne 2. marca: 18: Mladinska ura: Glasbeno oblikoslovje (dr. Anton Dolinar). — 18:40: Zgodovina gorenjskih mest (dr. Jos. Žontar). — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura. — 19:50: Šah. — 20: Hoffmannsthal-Zupančič: Slehernik (člani Nar. gled. v Ljubljani). — 21:30: Plošče. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Koncert radijskega orkestra.

Ženitev potom oglasa

»Jaz bi ipak postal lahko še pošten človek, samo da bi mi podal kdo roko, da se izvlečem iz tega blata. Nisem kriv, da sem padel tako globoko. Moji starši so mi zapustili plemstvo ali tudi prazno možnjo.«

Tako je tarnal grof Franco Dalla Costa sam s seboj, sedeč v klubu brez vinarija v žepu. Že nekoliko dni je premišljeval, ali bi ne bilo najboljšje, da bi rešil svoj življenjski problem s kroglo...

Nemarno je prelistaval časopis, ko mu nenadoma pade pogled na oglas, ki ga je osupnil s svojim brutalnim besedilom: »Ker se je trenutno spozabila, išče mlada, bogata gospodična plemiča za moža. Trajanje zakona, obveze in vprašanje honorarja, po sporazumu.« Poleg oglasa je stal naslov znanega odvjetnika,

Franco Dalla Costa, ki je že nosil samokres v svojem žepu, je sklenil, da se ponudi tej čudni nevesti. Zato se je kar popoldne podal k odvjetniku.

»Ker mi ne preostane nič drugega, kakor da si končam življenje, ne postavljam nobenih pogojev in zahtevam samo to, da lahko svobodno razpolagam z de-

narjem, ki se mi izroči.«

»Vaša ponudba je sprejemljiva,« je odvrnil odvjetnik, in sicer tembolj, ker ste potomec stare plemenitaške rodbine. Dekle je lepo, živo, ali kaj hočete. Trenutno se je spozabila. Boji se sramote in hoče moža... Takole... Saj veste...«

»Kaj pa je s posledicami?«

»So se že pravočasno odstranile... V tem pogledu ne bo nobenih neprilik... Pridite v ponedeljek po odgovor.«

Posledica tega sestanka je bila, da sta se čez petnajst dni v največji tajnosti poročila grof Franco Dalla Costa in Atilja Parolini, hče grofa Parolini. Franco se je poklonil tustu in tašči ali ona dva mu nista hotela dati roke. Le odvjetnik je izročil Franku ček za pol milijona lir.

»Na svobodno razpolaganje. Ne pozabite, da šest mesecev ne smete z ničemer nadlegovati svoje žene, za katero ste samo pred svetom mož. Po tem času bomo ukrenili, kar bo ona želela.«

Mladi par, ki ga ni nihče spremljal do postaje, je odpotoval v Palermo. Tam sta imela prebiti čas, določen za ta čudni zakon, ki je imel pokriti z zatorom pozabljenja ljubavno avanturo Atilije Parolini.

Na poti je opazoval Franco Dalla Costa svojo družico in ugotovil, da je prava sreča biti mož takne žene. Poskušal se

ji je približevati z raznimi malimi uslugami ali ona ga je hladno odbila.

V Palermu sta se nastanila v enem prvih hotelov. Atilija je naročila zase cel apartament in je pustila Franka, da je spal v salonu na divanu.

Tako je bilo prvo noč in tudi naslednje. Obedovala sta skupaj v veliki hotelski obehnici, skupaj sta se šetala, skupaj hodila v gledališče, v kino, na tekme, ali v vsem tem času sta izmenjala jedva sto besed.

»Potrpite, šest mesecev bo brzo pri kraju in potem boste zopet svobodni!« mu je govorila Atilija z naglasom, v katerem ni mogla prikriti ironije.

»Ali meni je strašno, ker Vas začenjam blazno ljubiti.«

»Glejte no, to vendar ni predvideno v pogodbi!« se je smejala Atilija.

Neko noč je ves obupan tolkel po njenih vratih. Njena bližina ga je opajala. Zaljubljen je bil v Atilijo, kakor kakšen petošolec. Na njegovo razbijanje se je prikazala na vratih v beli pižami.

»Kaj bi radi?« ga je vprašala strogo.

»Dovolite mi samo, da poljubim vašo roko!« je prosil. »Ljubim vas, kakor nisem še nikoli nobene ženske.«

(Jutri konec.)

Beg iz ruskega ujetništva

(Po svojih doživljajih napisal: J. Petré.)

Nekega jutra sem se jim pridružil. Ko smo prišli na delo, me je častnik določil, da nadziram delavce. Bil pa so med njimi starejši od mene, razen tega še podčastniki. Vsi so se začeli nad menoj obregovati, češ da sem premlad za tako službo, bolj bi se spodobilo, da delam. Javi sem to oficirju in ga prosil, naj mi odzame to službo. Tudi sem se bal, da mi zagodejo kaj neprijetnega. Oficir me ni odpustil, marveč me obdržal zase. Padlo mi je na misel, da me pošlje v mesto nekaj nakupovat. Nisem si upal, ker sem se bal, da bi me spoznali.

»Budalo, česa se bojiš? Mar nisi oblečen kakor vsak civilist in govoriti znaš kakor vsak Rus?«

Ko me je tako nauril, sem odšel, da izvršim, kakor mi je bilo ukazano. V mestu sem taval od trgovine do trgovine. Nikjer nisem opazil, da bi se zdel komu sumljiv. Bil je že skoraj večer, ko sem prišel nazaj, ravno prav, da sem se z drugimi vrnil v taborišče.

Naslednje jutro sem zopet odšel z drugimi v trdnjavo, a sem v gneči neopazeno izgubil v stransko ulico. Stikal sem po mestu in iskal trgovine, kjer bi si mogel nabaviti kak zemljevid azijskih pokrajin. Stopil sem v večjo trgovino. Sklenil sem, da se izdam, če ne bi uspel. V trgovini je bila samo gospa. Ko sem ji razložil svoje želje, me je tudi ona zavrnila, češ, takih zemljevidov ne prodajo. Nisem se dal ugnati. Povedal sem ji naravnost, da jim je le radi ujetnikov zabranjeno prodajati zemljevide. Gospa se mi je prireditelno nasmejala. Tedaj sem se ojunčil in ji razodel, da sem avstrijski ujetnik. Naj se nikar ne boji in maj mi proda zemljevid. Sedaj se je gospe še bolj raztegnil obraz in prijazno mi je namignila, naj stopim v drugo sobo.

Kuharica je pravkar pripravljala obed. Gospa mi je odkazala prostor, mizo ter me vprašala, če bi hotel pri njih obedovati. Poudrbo sem z veseljem sprejel in se lepo zahvalil. Nato me je pustila samega ter mi čez nekaj časa prinesla zaželeni zemljevid. Hlastno sem segel po njem in vprašal po ceni. A glej, bil je brezplačen! Za svojo odkritosrčnost sem dobil zemljevid, povrli sem bil deležen še dobrega obeda. Še nekaj časa nama je tekla pogovor, nakar sem se prisrčno zahvalil in poslovil.

Veselega srca sem se vrnil v tabor, saj sem imel v žepu najvažnejši pripomoček za beg. Pripravljaj sem se dalje. Medtem se mi je pridružil še tovariš Jožef Praznik, ki je bil doma blizu Tržiča na Kranjskem. Bil je dober in zanesljiv fant, zato sem mu zaupal. Sklenila sva skupno pobegniti na Kitajsko.

Neke noči, ko sva imela že vse pripravljeno, sva se odločila. Vojak na straži je enakomerno stopal ob obzidju ter pogledoval zdalej na eno, zdaj na drugo stran vogla. Ko se je za hip skril za nasprotnim voglom, sva hitro poskakala čez zid ter se potuhnila v jarek. Počasi sva se splazila naprej, dokler nisva dosegla ceste. Bila sva rešena.

V jasni noči in v zlati prostosti nama je bilo zares lepo! Tovariš je bil oblečen v civilno rusko obleko, jaz pa sem bil ogrnjen s kirgiškimi plaščem. Oba sva nosila ruski čepici. S hitrimi koraki sva jo ubirala po cesti, zakaj že prvo noč sva se morala čim dalje pomačniti od mesta. S ceste nisva mogla zaviti nikamor, ker jo je na obeh straneh spremljal visok zid in nepretrgana vrsta vasi. Vsak čas so naju obhajali psi, kar nama je bilo silno neprijetno. Vedno znova sem opozarjal tovariša, naj se ne ozira, da ne zbudi pri ljudeh kakšnega suma. Le hitro naprej!

Ljudje so bili še vedno na cesti in srečevala sva na stotine kamel. Za naju se nihče ni zmenil, kaj šele ustavljaj. Prišla sva do reke, ki mi je nekoč že zaprla pot; samo da je tukaj vodil preko nje velik lesen most. Dobro sem gledal, če ni morda kje skrit kak čuvaj. Prav takrat je prihajala od nasprotne strani karavana kamel. Porabila sva trenutek ter v največji gneči srečno prekorčila most. Krenila sva proti hribom. Vasi so postajale redkejšje. Že se je začelo svitati, pa še vedno nisva dosegla gorovja. Da naju ljudje ne spoznajo, sva se začela

Okna v svet

Gonilne sile svetovnega imperializma

Surovine, nova tržišča, izvoz kapitala — Disraeli — Današnji „pozni“ imperializem

Te dni je predaval prof. Stupčan o imenovani temi v okviru ekonomskega tečaja Ljudske univerze. V preglednih, jasnih obrisih nam je podal razvoj imperializma od prvih početkov do danes.

Prvi veliki imperializem je bil rimski, a od leta 1874 datira novi, od prejšnjega močno različni sistem imperializma in kolonialne ekspanzije. Pred to dobo so bili vzroki kolonizacije različni in so se vršili brez načrta. Prvotno je šlo za plenitev posesti ali uničenje trgovskih konkurentov (Kartago, Korint), v srednjem veku za pomnožitev fevdalne rente z novo osvojenimi pokrajinami. V 16. in 17. stoletju se odigravajo prave »trgovske vojne«. Trgovalo se je takrat z redkimi kovinami, dišavami, tkaninami in se kolonije notranje niso bistveno spreminjale.

Po letu 1874. pa so postale kolonije notranjost gospodarskega ustroja. Sistem industrijskega kapitala (koncentracija, akumulacija) je zahteval novih tržišč. Stroj je prevzel delo, cene izdelkov so padale, profit se je manjšal. Kapital išče nadomestila za izgubo v še večji produkciji in novem znižanju cen, toda domači trg je že prenapolnjen. Industrializirane države iščejo torej novih tržišč v kolonialnih in polkolonialnih deželah v strahu pred krizami, ki nastopajo redno v presledkih 7—11 let. Nova tržišča namreč krizo omilijo. V tej povečani proizvodnji pa so življenjsko potrebne velike količine surovin, ki jih zopet morejo dati kolonije.

Zato so vzroki kolonialnih osvajanj trojni: 1. Pridobitev surovin, predvsem v tropskih in subtropskih krajih. Nov trg odjemalcev in 3. Izvoz kapitala.

Tretji vzrok je manj znan in vendar zelo važen. Če se namreč ves kapital porabi doma, pomeni to res razcvet gospodarstva, toda delovna sila postane dražja, s tem pa je zopet ogrožen dobiček. Zato, kapitalistične države izvažajo kapital v kolonije ali tudi polkolonije, kakor n. pr. pred vojno na Balkan in v Rusijo. To se vrši mirno, brez vojn in radi tega nevidno, toda za samostojnost dotičnih držav tudi nevarno.

Najstarejši imperij je Anglija. Ima kolonije povsod na svetu. Izgubila je samo ameriške združene države, obdržala pa je Kanado. V Indiji je iztisnila Francoze, iz južne Afrike Holandece. Vendar jih je izkušnja Amerike izučila, da je angleško govorečim kolonijam dala veliko pravic in so skoro neodvisni dominijoni (Kanada, New Fundland, Avstralija itd.) Od tod so smatrali pred letom 1874. kolonije celo za nepotrebno breme. Anglija, kot najstarejša industrijska država, je bila dotlej brez resne konkurence. Tedaj pa so ji postali tekmeči Amerika, Nemčija. Tedaj je angleški državnik Disraeli spoznal važnost kolonij in začel novo politiko. Najprej si je Anglija zagotovila Indijo in oklicala kraljico Viktorijo za indijsko cesarico.

Kako se kolonialne dežele po osvojitvi bistveno izpremenijo, služi kot klasičen primer ravno Indija. Tam je stroj uničil domače obrtništvo, nato so obdavičili prebivalstvo, ki je radi pridobitve denarja moralo odslej proizvajati za trg in ne več samo za domačo rabo. Indija si je najela posojilo pri angleških mogotcih za izgradnjo železniškega omrežja in administracijo, kar so plačali Indijci sami z davki. Zdal je nastal odpor. Razen tega so začeli kapitalisti z industrijo v Indiji sami (Kalkuta). Mesta v Indiji se ojačijo, nastane indijsko meščanstvo in proletariat, ki se nacionalizira. S tem pa nastane škoda za industrijo v matični zemlji. Anglija je zdaj skušala preprečiti izvoz strojev za ustvarjanje še novih tovarn v Indiji, toda ni uspela.

Od kolonij pa ima še vedno korist: skrivati. Našla sva prijetno senco daleč od vasi, kjer sva utrujena legla in trdno zaspala. Dan je minil, ne da bi naju bil kdo opazil. Zvečer se zopet dvigneva na pot proti goram in se jim pozno v noč približava. Tako sva se rešila vasi, ki so nama doslej vedno nagajale.

(Nadaljevanje prih. sredo.)

uradniki, ki se vračajo iz kolonij, so rentniki, ki tvorijo kader močnih konsumentov, pa tudi sicer profitira domače delavstvo indirektno, vsaj gotov sloj delavstva. Zato so socialni boji v Angliji milejši kakor drugod. Na enega Angleža pride 10 prebivalcev drugih ras. Izvedli pa so Angleži svoj afriški načrt v popolnosti po vojni: Spolitev Egipta z rdom Dobro nade, ko so vzeli Nemcem njihove jugovzhodne afriške kolonije. Zdal vlada tesna gospodarska zveza med Anglijo in kolonijami.

Na drugem mestu je Francija, ki si je poiskala nadomestila za tedaj izgubljeno Alžasko - Lotaringijo v Alžiru, Tunisu, Maroku in ekvatorialni Afriki. Tako obvladuje zahodno Afriko. Razen tega ji pripadajo Madagaskar in Indokina, Anam, Kambodža. Kakor v Angliji Disraeli, tako je tu začel s smotreno kolonialno politiko Jules Ferry (1880.—85.) Za Francijo niso kolonije toliko pomena radi izvoza industrijskih izdelkov, ker ima Francija ravnovesje med industrijo in agrikulturo, temveč radi izvoza kapitala.

Blvši »Kajzer« Viljem II. je bil imperialist po prepričanju.

Nemčija in Italija sta prišli pozno do zedinjenja (1870.), ko je bil svet že raz-

V kraljestvu žene

Materinski tečaj

vzbuja vsesplošno zanimanje naše publike. Udeležba je tako številna, da zasede naše matere dvorano uprav do zadnjega kotička. Včasih celo prostorov primanjkuje. To je vsekako jasen in najlepši dokaz potrebe in velikega kulturnega pomena te prireditve. Zanimanje za predavanja je celo tako veliko, da prihajajo na vodstvo tečaja prošnje, naj bi se nekatera predavanja ponovila. Vsekako lepo zadoščenje za veliko delo.

Pretekli teden je predaval g. dr. Poljanec o temi: **Vloga dedovanja v razvoju in vzgoji otrok.** Svoja vseskozi zanimiva izvajanja je nazorno pojasnjeval g. predavatelj na slikah, ki jih je za predavanje sam pripravil. Občinstvo je poslušalo s skrajno napeto pozornostjo uprav do konca, čeprav sta med tem prešli celi dve uri. Še bi bilo poslušalo! Da bi g. inšp. dr. Poljanec še predaval, — tako so prosile matere, ko so odhajale...

Kako ustvarim družini prijeten in razvoju otroka ugoden dom — je tema, o kateri je govorila zadnji četrtek ga. Jela Levstikova. V svojem predavanju je z globokim umevanjem naglašala važne čimtelje pri ureditvi doma, da bi bil ta dom res dom, topel in prijeten. Notranjo ureditev je omenjala pač v toliko, kolikor je potrebno z ozirom na zahtevo, da bodi dom razvoju otroka ugoden in družini zdrav. Posebno je predavateljica naglašala medsebojno razmerje družinskih članov, razmerje, ki lahko tudi najlepši dom spremeni v pekel mladostnih dni ali pa obratno. V tem pravcu se je predavateljica dotaknila raznih vzgojnih napak, dolžnosti in pravic staršev, osobito mater. V popolni tišini so sledili po-

deljen. Bismarck ni bil pristaš kolonialne politike, vendar je pod njim pridobila Nemčija Togo, Kamerun, dele jugozahodne in jugovzhodne Afrike. Šele Viljem II. je bil imperialist po prepričanju, vendar ni imel sreče. Zadeval je na interese drugih držav. Načrt Berlin-Bagdad (pot skozi Turčijo) ni mogla ugajati ne Rusiji, ki je stremela na Carigrad, ne Angliji, ki jo je vodila pot skozi perzijski zaliv v Indijo. Naposled so ti konflikti dovedli do svetovne vojne.

Italija si je pridobila kolonije pod državnikom Crispijem (1887—96) in ni nič čudnega, da je to državnik, ki ga Mussolini edinega ceni. Vendar je Crispi odstopil po porazu pri Adui (Abesinija) leta 1896.

Japonska je vodila že 1894—5 vojno proti Kitajski in stopila tako na pot imperializma. Relativna prenaseljenost pri danj socialni in gospodarski stopnji more biti vzrok kolonialne ekspanzije, čeprav je v večini slučajev samo opravičilo brezobzirnih imperialističnih podvigov. — Združene ameriške države so vzele Špancem Kubo, Haiti in Filipine.

Če premotrimo splošne posledice imperialističnih teženj, vidimo, da nastajajo dolgotrajne kolonialne vojne, ki terjajo mnogo žrtev. Obenem nastaja nevarnost vojne med posameznimi imperialističnimi tekmeci, kar kaže najnovejša zgodovina na vsakem koraku.

Pogled v povojno dobo nam kaže pozni imperializem. Ves svet je že bil razdeljen razen Abesinije in Kitajske. Prve so se polastili Italijani, druge pa Japonci. Drznost Japonske, ki kljubuje velesilam in si nemoteno osvaja Kitajsko, moramo razumeti kot nujsnost njenega gospodarskega ustroja in deloma njene prenaseljenosti. Nemčija tudi vse močnejše zahteva zase kolonij. Anglija in Francija pa jih imata dovolj, glavna njihova skrb mora biti, da pridobljeno ohranita. Vojna pomeni za nje velik riziko, zato njihova pomirljiva zunanja politika po svetovni vojni.

Ne pozabi naročnine!

sluščalci prisrčnemu, globoko zajetemu in izklesano podanemu predavanju skoro do sklepa, ko so srca klonila resnično prisrčnim in toplim besedam predavateljice. Marsikatero oko se je zarosilo...

Oba predavatelja preteklega tedna sta lahko z učinkom predavanja in hvaležnostjo publike res zadovoljna. Predavateljcem, prirediteljem in staršem moremo k takim predavanjem resnično častitati!

Novice z Mureskega polja

Sekire pojejo, hrasti padajo. Že par let je povpraševanje po hrastovini vedno večje. Tudi sedaj je na naših kolodvorih mnogo lepih hrastovih debel, ki so jih kmetje v veliki stiski za denar podrl in prodali raznim kupčevalcem. Prodajajo pod ceno, saj si mnogo posestniki ne znajo zračunati niti kubikature debela.

Socialni obzornik

Stanovsko socialne zahteve naših pomorčev. Strokovna zveza naših pomorčev je sprejela na svojem letošnjem občnem zboru posebno resolucijo, v kateri se naši pomorci obračajo na pristojno ministrstvo z zahtevo, da isto brez vsakega odlašanja sprejme vse doslej že na splitski in sušaski pomorski konferenci obravnavane in sprejete pravilnike. Na svojo zvezno upravo pa so se pomorci obrnili s posebno prošnjo in apelom, da podpre ne samo njihove upravičene zahteve, temveč tudi zahteve ostalih delavskih organizacij ter sindikatov in da stori vse potrebne korake, da se čim preje izboljša njihov težak socialni ter ekonomski položaj ter da se čim preje regulirajo njihove plače.

Gledališče

Nevesta iz Amerike

Včeraj popoldne na pustni torek je bila v Narodnem gledališču v okviru prireditve Ženskega društva v Mariboru krasno uspela pustna mladinska predstava. V nabit polnem gledališču se je razbohotil vesel živ-zav nervoznega drobiža, ki je v spremstvu svojih mamic in očetov z neverjetno pozornostjo sledil slikovitemu sporedu in prijetni pustni zabavi, katero so jim oskrbeli mali harmonikarji, nadalje učenke 1., 2. in 4. dekliške narodne šole ter 1. dekliške meščanske šole, oziroma vneti vzgojitelji in vzgojiteljice, ki so mladino tako temeljito pripravili za krasno uspeli nastop, ki je žel pri številnem drobižu obilo priznanja in veselega razpoloženja. Uvodnemu izvajanju malih harmonikarjev pod vodstvom g. Sušteršiča je sledila ljubka »Kosova gostija« v izvajanju učenk 1. dekliške narodne šole, zatem Skrbniškove pestre »Krinke«, ki so jo vneto izvajale učenke 2. dekliške narodne šole ter izredno prisrčen »Narodni ples« ob sodelovanju malih harmonikarjev, ki so ga sigurno in spretno izvajale učenke 4. dekliške narodne šole.

Drugi del slikovitega in bogatega sporeda pa je tvorila Mlakarjeva šaloigra v treh dejanjih »Nevesta iz Amerike«, ki so jo sigurno, veče in živahno podajale gojenke tukajšnje prve dekliške meščanske šole. Vse sodelujoče so v polni meri ustrezale nalogam posameznih vlog, tako da se je komično dogajanje skozi vsa tri dejanja razvijalo brez motnje in brezhibno. Med sodelujočimi je tudi nekaj talentov ter so se predvsem uveljavile odlično prikazana baronica Cvilinovska, nadalje njen sin Zdenko, plemenito dostojanstvena Mary Kavka, razigrano vesela sobarica Ančka in temperamentno razgibana Marička Žolna. Pa tudi Ana Marija Cvilinovska ter njeni sestre so uspešno absolvirale svojo vlogo v skladnosti z ostalimi sodelujočimi.

Pustna mladinska predstava je prijetno razgibala mariborsko mladež, ki se je ob živahni šaloigri in drugih veselih prizorih prav imenito zabavala.

Kulturne beležke

Československo-jugoslovanska revue. Izšla je nova številka te ugledne revije, ki služi vzvišenim idealom jugoslovensko-českoslovaškega zblizanja. Uvodni prispevek je posvečen velikemu sinu bratskega naroda in znamenitemu poborniku zblizovalne ideje dolgoletnemu praškemu primatorju dr. K. Baxi. Zatem je uvrščena O. Benkovičeva razprava o O. Župančiču ob njegovi 60-letnici. Kakor običajno zaključuje tudi to številko izredno bogat, izrpen ter poučen pregled kulturnih novih iz českoslovaškega in jugoslovenskega sveta.

Ljudska univerza. »O triglavskem narodnem parku« predava v petek 4. marca g. prof. Petkovšek Viktor iz Maribora. S triglavskim narodnim parkom označujemo zaščitno ozemlje v dolini sedmih Triglavskih jezer. — Ta dolina ne nudi nepozabnih vtisov samo turistu, temveč tudi naravoslovcu neizčrpne vire pri raziskovanju. Zanimiva je v geološkem in geografskem pogledu s svojimi ledeniški jezeri in kraškimi pojavi in bogata živa priroda njenega razstlinstva in živalstva. Namen večera je, v besedi in sliki prikazati nekaj teh krasot visokogorske prirode, ki uživa med kulturnim svetom vsestransko zaščito. A pri nas še tako radi pozabljamo na izvajanje zakonov! Predavanje bo pojasneval film in pa 100 koloriranih diapozitivov. Poslednje je dala na razpolago gospa F. Copeland, lektorica angleščine v Ljubljani. — V ponedeljek in torek 7. in 8. marca predava odlični psiholog g. dr. B. Bujaš, univ. profesor iz Zagreba o prvih pričetkih in o razvoju duševnega in duhovnega življenja na zemlji.

Kreftove »Velike puntarije« ne bodo vpriporili. Ljubljanska drama je že naštudiral Kreftovo dramo »Velika puntarija«, ki jo je izdala »Slovenska matica« in ki jo je odobrila tudi gledališka cenzura. Nenadoma pa je izšla prepoved za vpriporitev in krožijo v tej zvezi v slovenskem kulturnem svetu najrazličnejše govornice o kulturnem terorizmu, ki ga

Mariborske in okoliške novice

Maribor je šumno in veselo pokopal letoš. njega Kurenta

Tudi letos je Maribor v razgibanem živzavu in šumnem vrvežu pokapljil Kurenta. V središču mesta, pa tudi na periferiji so bili vsi javni lokali okrašeni in ozaljšani. Ljudje so se zgrinjali v gostilne in kavarne ter veselo motrili razne zabavne in vesele prizore. V središču vseh teh karnevalskih prireditev je bil pustni večer gradbenega odbora matičnega Sokola v Narodnem domu, ki je privabil mnogo nacionalnega občinstva pod geslom »V kraljestvu src«. V Unionu so naši matičarji vpriporili pravcati »Raj z bombicami« ter se ob kurentovskem slavlju v krogu prijateljev in ljubiteljev lepe pesmi prijetno razživljali od kurentovskega praznika v pepelnico jutro. Pobreški Sokoli pa so pokapljali letošnjega Kurenta pri br. Renčlju, kjer se je židana volja ob slikovitem sporedu stopnjevala do učinkovitega karnevalskega pokopa.

Pri snočnji sokolski maškaradi so bile nagrajene: Kot najlepša maska večera je dobila prvo nagrado gđ. Lidija De-

reana. Kot najlepša skupina je bila nagrajena skupina šolark. Kot najprimernejša geslu večera je bila nagrajena gđ. Vrečko, za kraljico src pa je bila izbrana gđ. Franja Vtič.

Po Mariboru je švigalo vse polno maškar, zlasti po predmestjih, kjer se je deca v maškarah pojavljala že v ranih popoldanskih urah. Davi, ko se je Maribor predramil v žalostno pepelnico jutru, so stopali po našem mestu poslednji maskirani kurentovi pogrebci. Malodane vsaka gostilna je imela svoj večer, bilo pa je tudi nešteto hišnih zabav in rodbinskih plesov, kjer ni manjkalo židane volje. Poznalo pa se je, da ni tistih zlatih časov tja do leta 1925, ko se je šampanjec penil iz stotin steklenic, dočim mariborski kavarnarji in restavratjerji ob včerašnjem kurentovem pokopu migujejo z rameni, češ: Malo, bore malo je bilo šampanziranja in peneče se pijače. Najbrže gre ta pojav na račun dolgega pusta, ki je mariborske žepe precej ožulil in požgečkal.

Koncert in zabava »Napredka« v Kazini

Sinoči na prehodu iz predpusta v post je priredila tukajšnja podružnica hrvatskega kulturnega društva »Napredka« lep koncert in družabno veselico, ki sta prav dobro uspela. Prijetni prostori spodnje kazinske dvorane so bili vsa noč nabit polni. Med številnimi odličniki smo opazovali gospo gen. Maistrovo, bivšega župana dr. Lipolda, nestorja vseh jugoslov. sodn. predsednikov Ljudevita pl. Raiznerja, grajščaka grdimgrajskega, predstojnika mariborske policije dr. Alojza Trstenjaka, proto g. Ivoševića, ravnatelja dr. Josipa Tominaška, prof. dr. Antona Dolara, z družino, gledališko divo gđ. Jelko Igljčev, zastopnika mestnega župana direktorja Rodoska, dr. Vekoslava Kukovca, bivš. senatorja dr. Ploja, prof. Hinka Družoviča in druge.

Tukajšnji mladi operni baritonist Ivan Anžlovar je zapel ob preizkušenem spremstvu naše pianistke, gospe Minke Zacherlove krasno B. Ipavčevu pesem »Menih«. S finim in tudi za koncertni podij zelo ubranim petjem je dosegel lep uspeh, kar je izpričalo ploskanje vse dvorane. Potem je še zapel sentimentalno pesem Franje Serafina Vilharja »Kalskega« »Oj, vstani srce moje« in špansko mauresko kanconeto »Hota«. Prve dve pesmi je odpel v slovenščini, tretjo pa v španščini. Viharni aplavz se kar ni hotel poleči in je naš domači umetniški par Anžlovar-Zacherl dodal še nekaj slovenskih in srbohrvatskih pesmic. Gospa Zacherlova je prejela veliko košaro rož, bariton Anžlovar pa prekrasen šopek pomladanskega cvetja. — Pozneje je tudi naša mladina prišla na vrsto in je ples traljal do zore. Gmotni uspeh mlade podružnice tukajšnjega »Napredka« je bil precej dober. — Dr. Tomislav Teklić.

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri četrtek 3. t. m. sledeče vreme: Splošno in naglo popuščanje oblačnosti, v dolinah jutranji mraz, preko dne nad 5 stopinj, popuščanje vetrovnega vremena.

Člani Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru za I., II., III. in IV. mestni okraj se vljudno vabijo na sestanek v petek 4. marca 1938 ob 7. uri zvečer v prostorih Gambirne dvorane v Mariboru, Gregorčičeva ulica. Poročilo članov odseka za spremembo pravil!

Mariborski šah. klub vabi svoje članstvo na sestanek dne 3. marca 1938 ob 8. zvečer v kavarni »Central«. Na dnevnem redu dogovor radi odhoda v nedeljo v Celje na banovinsko prvenstvo Slov. šah. zveze ter radi prvenstva Maribora. Po sestanku brzoturnir! Gostje dobrodošli!

hoče izvajati neka znana »katoliška« skupnica v Ljubljani. Slovenski kulturni krogi o zadevi mnogo govore.

1417 tujcev je obiskalo Maribor v februarju. Od teh je bilo 934 podanikov naše države, 239 Avstrijcev, 31 Čehoslovakov, 25 Madžarov, 113 Nemcev, 6 Poljakov in 4 Romuni. Vsi so v Mariboru prenočevali 4245 noči.

Restavracija »Novi svet« Jurčičeva 7

toči ravnokar prispelo, specialno pristno in zdravilno črno vino iz otoka »Vis« kakor tudi beli rizling in muškatsilvanec. Točim iz sodčka specialno ležak pivo pivovarne Union — Serviramo dnevno sveže morske ribe odlično pripravljene. — Danes in v petek slanikova specialiteta! — Priznana prvovrstna kuhinja! — Se priporoča restavrat.

Materinski tečaj. V četrtek 3. marca predava g. P. Hočevarjeva: »Odnos matere do dozorevajočega otroka.« V soboto 5. marca predava g. dr. Schmid: »Kako uplivajo starši na bodoči poklic svojih otrok.«

Na pepelnico v Tschelligijevi gostilni pojedina slanikov.

Pogreb pokojne gospe Marije Kramaršičeve bo v četrtek 3. marca ob pol 17. uri iz mrtvašnice v Studencih.

Redni občni zbor Društva združenih gojiteljev malih živali v Mariboru bo dne 6. marca t. l. ob 14. uri v Furlanovi gostilni, Tržaška cesta 1 v Mariboru.

Društvo Nanos ima jutri 3. marca 1938 ob 20. uri v društvenih prostorih Sodna ulica 9/III redni članski sestanek s predavanjem, Odbor.

S posebnim vlakom v Budimpešto! »Putniku« je uspelo izposlovanje roka sprejemanja prijav do 31. marca t. l. Izkoristite ugodno priložnost ter prijavite se takoj za posebni vlak, ki ga organizira »Putnik« Maribor od 25. do 30. maja t. l. Vožnja le Din 190.— Informacije, prospekti in prijave pri »Putniku« Maribor, Celje, Ptuj, Gornja Radgona, Št. lji in Dravograd.

Pomladanski veseljem na Dunaju obiščete najudobneje in najceneje s »Putnikovim« modernim avtokarom od 13. do 15. marca. Vožnja in vizum le Din 260.— Pohitite s prijavi! Prospekti, informacije in prijave pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj.

Člani Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Mariboru za V. mestni okraj se vljudno vabijo na sestanek v četrtek 3. marca 1938 ob pol 8. uri zvečer v prostorih Lahajnerjeve gostilne v Mariboru, Frankopanska ulica 39. Poročilo članov odseka za spremembo pravil!

Nagrajeni Mariborčani. V okviru razpisa Aerokluba za najboljše modele so prejeli med drugim nagrade tudi Mariborčani inž. Cijan, inž. Šoštarčič ter inž. Humeč.

Društvo »Vzajemnost« v Rušah razpuščeno. Banska uprava je potom sreskega sodišča v Mariboru razpustila društvo »Vzajemnost« v Rušah in sicer iz razloga, ker je bilo društvo v pisni zvezi z našimi begunci v Španiji.

Vrv okoli vratu, ker je šla ljubica na gostijo. V Morju pri Framu je našla po-

Kino

Kino Union. Danes triumf filmske lepote »Dama s kamelijami«. Velik film v nemškem jeziku z božanstveno Greto Garbo in Robertom Taylorjem.

Narodna gledališča

Sreda, 2. marca: Zaprto.

Četrtek, 3. marca ob 20. uri: »Firma«.

Premiera.

Petek, 4. marca: Zaprto.

Sobota, 5. marca ob 20. uri: »Trubadur«.

Red B.

Premiera poljske »Firme«. S premiero zabavne trodejanke »Firma« odvarja mariborska drama predpomladno dobo svojega letošnjega repertoarja. Ta na zunaj kot veseloigra prikazana »Firma« je po svoji kulturno zajeti snovi zelo primerna, da zainteresira tudi poslovnj svet Maribora.

»Gašpar in Huda mora«. Premiera te vesele otroške igre — prve v letošnji sezoni — bo v nedeljo popoldne pri znanih cenah.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 4. marca ob 20. uri »Župančičev večer«. Znižane cene.

Torek, 8. marca ob 20. uri »Skedenj«. Znižane cene.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 1. marca (5. razred) so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

Din 80.000 95413, 96586
Din 60.000 2173, 52222
Din 50.000 33991
Din 40.000 91369
Din 30.000 9248
Din 25.000 68518
Din 20.000 4901, 36454, 44368
Din 15.000 6145, 50655, 68200, 86644
Din 12.000 25628, 31989, 50103, 88086
Din 10.000 5690, 31834, 33781, 33783, 40962, 44065, 58141, 59521, 66021, 10809, 77232, 82320, 96343
Din 8.000 600, 9396, 33860, 39860, 88039
Din 6.000 1019, 3361, 8718, 12817, 14558, 41464, 46839, 50065, 53712, 61565, 78229, 90434
Din 5.000 19925, 30084, 34097, 34953, 40880, 41179, 42610, 59103, 64636, 75439, 76240, 81909, 82783, 96889
Din 3.000 9658, 15969, 20866, 20962, 21857, 29957, 48571, 63445, 64997, 73437, 77388, 85555, 92221, 95772

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

sestnica Terezija Korenova na skednju obešenega svojega 23letnega sina Karla Korena. Takoj je poklicala moža in drugega sina, ki sta ga skušala z umetnim dihanjem obuditi k življenju. Prišel je tudi zdravnik dr. Kralj iz Framu. Toda vsa prizadevanja so bila zaman, ker je Karel Koren bil že mrtev. Glede ozadja tega tragičnega dogodka so oblastva izvedela naslednje: Pokojni je imel ljubavno razmerje z neko služkinjo. Ko je fant prišel zvečer k svoji ljubici, je izvedel, da je ona odšla k sorodnikom na gostijo. Ker mu ni o tem ničesar povedala, ga je to tako užalostilo, da se je napil ter nato taval nekaj ur na cesti. Okoli polnoči je odšel domov ter se na skednju obesil.

Strup... V Betnavski cesti 29 so našli sinoči nezvestno 23letno Marico K. Poklicani reševalci so jo odpremili v tuk. splošno bolnišnico, kjer so ugotovili, da je Kolarjeva zavžila večjo količino spalnega praška.

Novo tatinsko afero so odkrili v tuk. delavnicah državnih železnic. Pri hišni preiskavi pri nekem strojniku so našli razne sestavne dele lokomotiv v vrednosti okoli 2000 dinarjev.

Bela kuga. Mali kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil 26letno posestniško hčerko Terezijo F. iz Bunčanov na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 3 let, ker je v oktobru 1937 odpravila svoj telesni plod.

Študentske novice

V študentski Ljudski univerzi predava v četrtek 3. t. m. s pričetkom ob 19. uri strokovni učitelj g. Šumljak o svojih vtisih s potovanja v London. Skioptične slike. Brez vstopnine.

Jasno.

Veliki: Zdi se mi, da je začelo deževati.

Mali: Meni se pa nič ne zdi.

Veliki: Seveda, ker do tebe dež še ni prišel.

Zdravstvo

Krčne žile. Krčne žile so zlasti za ženske in dekleta zelo neprijetna reč. Kajzijo lepoto nog, povzročajo krčne bolečine in so lahko vzrok še drugim neprijetnostim. Pri mnogih je ta slabost nožnega življa prirojena. Drugače pa nastajajo krčne žile kot posledica težkih porodov, tesnih nogavičnih prevez, nepravilnih stopal kakor tudi zaradi vztrajnega sedenja. Mnogo je ležeče tudi na tem, da je srce zdravo in močno, da more pogonjati kri navpično. Če to težko delo srca oviramo s tesnimi nogavičnimi prevetami ali z vztrajnim sedenjem, ne da bi za protitež hodili ali telovadili, potem se ne smemo čuditi, če se pojavijo krčne žile. — Osebe, ki se po prirodi nagibljejo h krčnim žilam, lahko nastajanje krčnih žil učinkovito preprečijo. Prosti čas morajo porabiti za telovadbo in sprehode, skratka, morajo se čim več gibati. Z gibanjem nožne mišice nekako masirajo kri po žilah proti srcu in tako podpirajo srce v njegovem delovanju. Koristno je, če noge večkrat preko dneva položimo visoko, da se pretoči v nogah zastala kri. Redne večerne kopeli nog, pri čemer držimo noge 5 minut v topli in 5 sekund v mrzli vodi, zelo pozitivno živijo krvni obtok v nogah. Nogavične prevete so škodljive, zato nosite nogavice, obešene na pasu. Nepravilna stopala je treba pokazati zdravniku in ne rodnost po njegovem nasvetu čim prej odpraviti. Če krčne žile niso prevelike, se lahko masirajo s gumijevimi nogavicami, da se tako zabiše nedostatek na mečah. Vendar pa postanejo take nogavice sčasoma zelo nadležne. Bolje je, da se zaupate izkušenemu zdravniku in si pustite krčne žile po modernih zdravstvenih načinih popolnoma odpraviti. Z vbrizganjem neke nedolžne tekočine v bolno žilo preneha pretakanje krvi po žili in žila potem ni več vidna. Sploh je odpravljanje krčnih žil pri sedanjih načinih zdravljenja že kaj enostavno.

Zastrupljenja z nikotinom. Kolikor nam je znano, zastrupljenja z nikotinom pri nas niso preveč pogosta. Največkrat se dogajajo v zvezi s preobilnim uživanjem alkohola. Nikotin izgleda sam na sebi kakor oljnata, žolčasta tekočina, ki je vsebuje tobak do 7%. Smrtna količina znaša za odraslega človeka približno 16 centigramov. Najbolj znana so nam zastrupljenja s tobačnim dimom in sokom. Znake zastrupljenja pri prvih poskusih poznamo. Opažajo pa se težka, da, celo smrtna zastrupljenja pri starih kadilcih. Splošni znaki zastrupljenja so hripavost v grlu, pekoči izpuščaji istotam, nabrekli na ustnicah, izpuščaji, krči in bolečine v želodcu, bruhanje, bleđa polt in izredna hladnost kože, nezavest in na splošno krčevito stresanje telesa.

Vzroki plešavosti. Najpogostejše se da spravljati izpadanje las v zvezi s pretirano funkcijo žlez lojnic. Zleze lojnice marsikdaj zaradi vnetja ali kakkega drugega bolezenskega pojava v pretirani meri proizvajajo maščobo, istočasno pa se pojavi prhljaj, ki je povzročitelj izpadanja las. Zanimivo je, da je ta bolezen pri moških in ženskah silno različna. Plešavost pri moškem se začne navadno na čelu in šele pozneje prehaja na zgoranje dele glave. Pri ženskih se pa plešavost nikdar ne omejuje na čelo, temveč napreduje vedno enakomerno, vsled česar ženska nikdar ne izgublja las docela in na istem mestu, kakor moški. Plešavost utegne biti tudi dedna bolezen, vendar se pokaže največkrat kot posledica nerednega življenja, nespavanja, alkohola, pretiranega kajenja in podobnih vzrokov. Vudi prehrana igra pri plešavosti veliko vlogo. Če je človek povsem zdrav, tudi lasje ne dopuščajo, da bi jih kaka bolezen uničila. Prehrana mora biti zelo izdatna. Ne sme biti preveč mastna, ker sicer kopiči prhljaj, ki predstavlja za lasne prave smrt. Lase moramo silno skrbno negovati in se v vsakem resnejšem primeru obolenja takoj obrniti na dobrega zdravnika. V novejšem času se plešči z uspehom poslužujejo elektrolize in obsevanja z umetnim solncem.

Sovrašstvo.

Pankracij: Zakaj se ne smeješ? Saj so šale, ki jih pripoveduje Servacij, zelo smešne in duhovite.

Bonifacij: Ne morem gledati tega človeka. Smejal se bom, ko pojdem domov.

Vojaška zveza Ankara-Atene

ANKARA, 2. marca. Ob priliki posvetovanj državnikov balkanske zveze sta Metaxas in Rudži Aras podpisala dodatno pogodbo h grško turški pogodbi o prijateljstvu, nevtralnosti, pomiritvi in arbitraži z dne 30. oktobra 1930 in h grško turškemu paktu z dne 19. novembra 1933. Novo dodatno pogodbo bosta pod-

pisala ministrska predsednika Turčije in Grčije aprila meseca v Atenah. Nova dodatna pogodba predstavlja obrambno in vojaško zvezo med Grčijo in Turčijo ter sta se tako nekdanji sovražni državi pobotali in združili v duhu nove balkanske politike.

Jutri se sestane veliki fašistični svet

RIM, 2. marca. Jutri se sestane tukaj veliki fašistični svet pod vodstvom predsednika vlade B. Mussolinija. Na dnev-

nem redu je predvsem poročilo zunanje-ga ministra grofa Ciana o mednarodnem položaju.

ENERGIČEN ANGLEŠKI PROTEST PRI FRANCU.

SALAMANCA, 2. marca. Tukajšnji angleški glavni agent je izročil generalu Francu ostro noto, v kateri se izraža protest proti govoru, ki ga je imel general Quelpo de Llano, ki je v nekem svojem govoru dejal, da je čas, da požene španski narod Angleže z Gibraltarja. Angleški generalni agent je zahteval od generala Franca potrebna pojasnila.

CHAUTEMPS V ŠKRIPCIH.

PARIZ, 2. marca. S 349 proti 229 glasovom je spodnja zbornica odklonila kompromisno formulo senata v vprašanju delovnega zakona, s čemer se je znašel Chautemps v težkem položaju, ker sta senat in spodnja zbornica povsem različnega mnenja. Radi tega sta bila senat in spodnja zbornica odložena do noč. Medtem si vlada prizadeva, da reši delovni zakon. Če bi ta prizadevanja ne uspela, potem bo vlada primorana, da poda ostavko.

Darujte za azilni sklad PTL

Človek, ki ve za največ političnih skrivnosti

Stalni tolmač nemškega ministrstva za zunanje zadeve — Kako se posamezni državniki obnašajo pri važnih razgovorih

V časopisnih vesteh, ki so lani v novembru poročale o sestanku med Hitlerjem in lordom Halifaxom, je omenjeno ime poslaniškega svetnika v nemškem ministrstvu za zun. zadeve dr. Schmidta. Na prvi pogled se nam zdi, da je to eden vodilnih nemških diplomatov in strokovnjakov, čigar mišljenje je njegovi vladi neobhodno potrebno. Temu pa ni tako. — Dr. Schmidt je namreč samo tolmač, ker pozna nekoliko jezikov. Do zdaj je sodeloval pri vseh važnejših razgovorih, ki so jih nemški državniki imeli s svojimi tovariši iz inozemstva.

ARTUR HENDERSON

ni znal hitro prevajati. Sčasoma se je v tej stroki tako izvežbal, da z lahkoto prevaja razgovore raznih politikov, ker dovršeno obvlada šest jezikov.

Razumljivo je, da dr. Schmidt ne sme ničesar izdati o tem, kar je slišal. Govori edino o načinu svojega dela. Stenografira samo takrat, kadar je treba napisati službeno poročilo, spomenico ali pogodbo, pri katerih je vsaka beseda zelo važna. Za vse druge pogovore si dela samo kratke beležke in se zanesa na svoj naravnost neverjetno zanesljiv spomin. Včasih nastanejo težave, ko je treba raztolmačiti besede, izraze in pojme, ki jih ima samo en jezik. Tako je bilo dr. Schmidtu na pr. zelo težko raztolmačiti ministru Lavalu, ki je prišel iz države, v kateri socialno zavarovanje takrat še ni bilo načrtno urejeno, pojme o skrbstvu za brezposelne.

Zanimivo je, kako se pri razgovorih posamezni državniki obnašajo. Mac Donald je na pr. v odmorih zelo rad raz-

MUSSOLINI

pravljati s svojimi nemškimi ministrskimi tovariši o verskih vprašanjih. Henderson, predsednik razorožitvene konference in obenem predsednik angleške delavske stranke, ne opusti niti ene priložnosti, da si ne bi obogatil svoje krasne zbirke raznovrstnih znamk. Briand je neprestano govoril o lovu in ribarenju. Eden je pri razpravah zelo nervozen in bobna s prsti po mizi, Mussolini dela neprestano vzporedne črte po papirju, kileži pred njim, ali pa riše debele črke.

Že štiri leta opravlja dr. Schmidt svojo službo kot uradni tolmač nemške države. Kot tak potuje iz države v državo. Poleg mesečne plače dobi še posebno nagrado po pet in dvajset mark na uro, kadar je zaposlen s tolmačenjem. Prevedel je pač že mnogo izjav o »večnem prijateljstvu«, prevedel je vsebino mnogih pogodb in sporazumov, »ki bodo ostali trajni«, pomagal je izoblikovati »nespremenljive pogodbe«. Kaj je iz vsega tega danes? Dr. Schmidt molči, ker ne sme govoriti. Mogoče se samo rahlo nasmehe, ko prevaja take in podobne izjave tega ali onega državnika.

Gospodinja

Orehovi rogljički. Zmešaj v dveh žlicah mlačnega mleka eno in pol deke kvasca. Na desko pa stresi 60 dek moka. V moko zamešaj pet dek sirovega masla in 15 dek masti, pet dek sladkorja v prahu in malo soli. Primešaj kvasac in testo dobro umeš. Umešeno testo tenko razvaljaj, razreži na trikotne in nadevaj vsak trikot z orehovim ali makovim nadevom. Nadev: četrt kile zmletih orehov ali maka zamešaj v vroče mleko ali raztopljeni med, po okusu dodaj sladkorja, malo cimta, žbic in limonove lupinice, da dobiš gost nadev. Nadevane trikotne zvij in zapogni v obliko rogljička. Zloži jih na pomazano pekačo, pomaži z raztepenim jajcem in postavi na hladno. Čez 10 minut jih še enkrat pomaži z jajcem, in ko se je jajce malo osušilo, nato šele jih postavi na toplo, da vzhajajo. Ko so rogljički vzhajali, jih speci. Zelo dobro pecivo.

Škarjane škarje so prava pokora, če hočeš kaj rezati z njimi. Če brusarja ni, si jih sama nabrusi. Vzemij navadno steklenico z bolj dolgim vratom in reži s škarjami po steklenici. Škarje drčijo ob spolzku steklu in se na ta način nabrusijo.

Politična obzornice

„Balkan“ o Veliki Hrvatski

Beograjski tednik »Balkan« piše v št. 8: »Vi Hrvatje ste se borili z Avstrijo. Mesto, da bi bili radi tega kaznovani in mesto, da bi bila Hrvatska razdeljena, ste si s pomočjo Srbije in njenih zaveznikov povečali svoj teritorij, dobili ste pravo veliko Hrvatsko. Po vojni pa so Hrvatje pričeli čutiti, da so narod in da so imeli nekoč svojo državo ter so pričeli brskati po oni relikviji, ki ji pravijo hrvatsko državno pravo. Toda sedaj je že vse končano. Karta Evrope je gotova in sedaj ni mogoče ničesar menjati.«

Nezaupnica občinskim predsednikom

»Hrv. dnevnik« poroča: Občinski odbor v Goričanu je svojemu predsedniku Ivanu Kranjcu izrazil nezaupnico. K sličenemu sklepu se pripravljajo tudi obč. odborniki občine Dekanovec. Sta to obč. predsednika, ki sta bila izvoljena na listi HSS. Oba sta v preloškem srezu. Vzrok nezaupnice so dobro znani.

Sanacija

Zagrebski gospodarski dnevnik »Jugoslovenski Lloyd« objavlja v svoji letošnji 36. številki naslednjo zanimivo notico: »Dr. Dobrovišek, poslanec z liste dr. Mačka, je izjavil, da gre v Narodno skupščino, ker mora popraviti svoje finance, ki so se mu ruinirale s političnim delom.«

Ni bilo slabega namena.

Sodnik: Torej priznate, da ste ukradli rogoviležu 100 dinarjev.

Obtoženec: Da, to priznavam. Odložno pa odklanjam vaše natolcevanje, da bi imel pri tem kak slab namen.

Ruby

Ko je Ruby menila, da je dovolj plesala z »rodbinskim sovražnikom« se je ustavila pri vhodu v rimski vrt. Preden se je domislila, kakó bi se ga rešila, jo je odvedel Pavel Rodney skozi vrata v rastlinjak. Odkar mu je položila Ruby roko na ramo, ni spregovoril; mlada gospa je bila tega vesela, ker je ni bilo volja govoriti z njim.

»Ali so tudi vas že naučili sovražiti me?« je izpregovoril sedaj.

»Ničesar me niso naučili« je dostojanstveno odgovorila. »v Rodney Towersu ne govorijo o vas, vsaj neprijazno ne.« Gledala je predse, ker se je skoraj bala tega strastnega mladega moža.

»Zakaj me ne pogledate?... Zaničujete me!...« je vzkliknil razburjen.

»Čemu bi vas zaničevala?« je vprašala ter se počasi ozrla vanj.

»Menil sem radi pravde,« je odgovoril v zadregi. »Ampak, ali sem radi tega zaslužil grajo?«

»Saj vas nihče ne graja, čeprav je seveda bridko za nas, ker se Nicholasu hudo godi.«

»Tudi drugim se godi hudo,« je odgovoril mračno Avstalec.

»Morda so tisti sami krivi svoje nesreče. Nicholas pa ni storil nič slabega. Vedno je dober in prijazen, o nikomer ne misli slabo in ne želi nobenemu človeku zlega.«

»Niti meni ne?« je vprašal s trpkim nasmehom.

»Niti vam ne,« je resno odgovorila.

»Kaj pa hočete od mene? Kaj naj storim?« je burno vprašal. »Ali se naj vsemu odpovem? Naslovu, posestvu odličnemu stališču... To je več kot morete od koga zahtevati.«

»Da, res, mnogo več!« je brezupno vzdihnila Ruby.

»Prav imate,« je nadaljeval vedno bolj razdražen »tega bi nihče ne storil! Odreči se tej sijajni nadi... tej krasni speculaciji!« V tem se je zdrznil. Ruby ga je začudena pogledala. Takoj se je zopet zavedel in nadaljeval:

»In ker se nočem odpovedati svojim opravičenim zahtevam, me sovražite in zaničujete?«

»Ne, ne, gotovo je, da bi gojila prijaznejša čustva do vas, ako bi ne bili krivi naše nesreče.«

»Naše? Ali ste morda identični s temi Rodneyevimi? Tako malo ste jim podobni kakor golob jastrebu. Kako ste sploh zašli v to gnezdo? — In če bi se vsemu odpovedal, ali bi potem lepše mislili o meni, ali bi vam bil potem ljubši? Res, majhno nadomestilo bi bilo to!... Pa, vendar, ne vem... ko bi gotovo vedel, da bi vam bil spomin name potem milejši... umolknil je in si popravil lase na čelu.

»Zakaj niste ostali v Avstraliji!« je vzkliknila Ruby nekoliko razburjena. »Bogati ste, tam je vaša domovina. Vse svoje življenje ste prebili brez naslova, brez vsega tistega, kar pomenja Nicholasu življenjsko srečo. Vsega tega nič ne pogrešate, pa ste vendar prišli sem, da skalite naš mir in nas onesrečite.«

»Vas ne,« je odgovoril Pavel Rodney hitro. »Kaj vas briga? Niti vinarja ne vza-

mem iz vašega žepa. Vaš mož,« je pripomnil porogljivo ima že svoje na varnem, vas ne bom onesrečil.«

»Ne? Pač, pač,« je trdila Ruby. »Ali mislite, da bom srečna, ako so v nesreči tisti, ki jih ljubim?« In oči so se ji zasolile.

»Veliko srce morate imeti ako je v njem prostora za vse... Koga pa mislite s tistimi, ki jih ljubite? Vendar ne lady Rodneyeve? Radj nje vsekakor niste neprijazni z menoj!«

»Motite se, saj nisem imela namena biti neprijazna do vas. Samo Nicholas se mi tako nepopisno smili, ker ga imam rada.«

»Ali je to res? Potem bom smatral nje-ga za bogatejšega, čeprav bi mi dali naslov, posestvo in vse, kar ima sedaj on.«

Ruby ni vedela, kaj bi na to odgovorila. »Ubogi Nicholas,« je samo vzkliknila. »uboga mala Doatie!«

(Dalje.)

Spomnite se CMD!

Drobne — poučne

Prvi avtomobilski rekord je znašal 63 km na uro in je bil dosežen l. 1898.

Prvo tovarno za cigarete so zgradili v Kairu v Egiptu.

Prve poskuse fotografiranja so izvedli l. 1841.

Sobo odda

Lepo, sončno

SOBO

s posebnim vhom in kopalnico (tako oddam. Radvanjska 45, prtiličje, desno. 1176

Profesorska obitelj odda

DIJAKU ALI DIJAKINJI sobo takoj. Jože Vošnjakova ul. 22-III. 1173

Prodaj

KOLO

ugodno napredaj. Razlagova ul. 22. Turek. 1179

OTROŠKI VOZIČKI

— najnovejši modeli — po nizki ceni! Oglejte si izložbo pri »OBNOVA« F. Novak — Jurčičeva ul. 6. 1076

Stanovanje išče

ENOSOBNO STANOVANJE ali prazno sobo v Meljskem okraju išče uradnica. Prtiličje izključeno. Ponudbe pod »Solidnost« na upravo lista. 1170

Posest

ENODRUŽINSKA HIŠA na Pobrežju, Gosposvetska ul. 45, napredaj. 1173

Nova DVOSTANOVANJSKA HIŠA z velikim vrtom ugodno na prodaj v Studencih. Potrebni kapital 35.000 din. Naslov v upravi. 1172

Službo dobi

Iščem dobrega KONJARJA vojašine prostega. Tičar, Jezdarska 19. 1144

Razno

TRGOVCI IZ OKOLICE MARIBORA POZOR!

Naznanjam, da angleške Dunlop-pneumatike za kolesa, motorje in avto ter original Styria kolesa od Puchi, Austro-Daimler, Steyerwerke zastopa samo moja trdka. Iščem zastopnike za Styria, Dürkopp, Viktoria ter raznih drugih znamk koles J. Gustinčič, Maribor, nasproti Narodnega doma. 974

MIZARSKA STAVBENA DELA

izvršuje najcenejše mizarstvo podjetje Albin Belak, Maribor, Miklošičeva ul. 2. 707

DANES POJEDINA

OCVRTHI KARPOV in slanikove solate. Vino izoborno. »Prešernova klet« v Gosposki ulici. 1171

STRIZENJE DEN 3.—

britje 2.—. Najcenejše v Mlinški ul. 8. 1177

KOLESARJI!

Originalna »Styria« kolesa, pnevmatika »Dunlop« (Made in England) samo pri Justinu Gustinčiču, Maribor, nasproti Narodnega doma. 930

Sirite »Večernik«

Spomnite se CMD!

Zobje so jo izdali... Samo z BOTOT nenasto pa-sto za zobe, pobelijo zobe v kratkem času. Kupite še danes propagand. tubo za D 5.— Uspeh Vas bo navdušil!

Senzacija dneva! Triumf filmske lepote!

Cenjenemu občinstvu v ljudo naznanjamo, da smo po končanih prireditvah in veselicah pripravili veliko presenečenje in sicer najdragocenejši in najlepši film vseh filmov

Dama s kamelijami

Glavno vlogo v tem edinstvenem filmu ljubavnega časa igra

GRETA GARBO
ROBERT TAYLOR

Partner Grete Garbo ni samo strasten ljubavnik, temveč tudi najboljši možki na svetu, in je po splošni sodbi svetovne kritike priznано najočarljivejši ljubavni par.

Da omogočimo vsakomur ogledati si to prekrasno filmsko delo, predvajamo ta film 8 dni in sicer

od srede 2. do vključno 9. marca 1938.

Obenem prosimo, da si vsakdo nabavi vstopnice v predprodaji dnevno od 9 do 12 in od 3. ure popoldne dalje, da se izogne velikemu navalu pri blagajni.

Predstave se vrše dnevno ob 16., 18.30 in 20.30, ob nedeljah in praznikih ob 14.30, 16.20, 18.30 in 20.30 uri. Za mnogošt. obisk se priporoča

Kino Union